

GLEDALIŠKI LIST

SEZONA
1923'24

ŠTEVILKA 18

IZDAJA UPRAVA
NARODNEGA
GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI

KOSTA VUKAŠINOVIĆ

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 1/a
Palača ljubljanske kreditne banke

Trgovina modnih čevljev in usnjatih izdelkov:

— Listnice - Damske torbice —

Potovalni usnjati predmeti i. dr.

Samoprodaja in zaloga izdelkov tovarne „PETOVIA“, d. d.

Jadranska banka BEOGRAD

Dionička glav. ... Din 60,000.000

Rezerva Din 30,000.000

Podružnice:

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb,

Amerikanski odio.

Naslov za brzojavke: Jadranska

Afilirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar; *Frank Sakser State Bank,* Cortland Street 82, New-York City, *Banco Yugoslavo de Chile,* Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor:

lestence, namizne, stoječe svetiljke itd. itd.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih, izdeluje v kovini, lesu, svili, steklu itd. edina jugoslovenska

Svetlobna industrija „VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTA“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/I.

SPORED.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Torek,	12. februarja	Zaprto.	
Sreda,	13. "	Othello	Red B
Četrtek,	14. "	Golobček	Red C
Petek,	15. "	Nju. Gostovanje gospe Šetinske	Izven
Sobota,	16. "	Beneški trgovec	Red D
Nedelja,	17. "	ob 3. uri popoldne: Danes bomo tiči	Izven
Nedelja,	17. "	ob 8. uri zvečer: Tri maske — Smešne pre- cijeze — Priljudni ko- misar	Izven
Ponedeljek,	18. "	Hamlet	Red E

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Torek,	12. februarja	Gostovanje baletnega zbora zagrebškega narodnega gledališča	Izven
Sreda,	13. "	Aïda	Red E
Četrtek,	14. "	Traviata	Red A
Petek,	15. "	Mignon	Red F
Sobota,	16. "	Faust	Izven
Nedelja,	17. "	Madame Butterfly	Izven
Ponedeljek,	18. "	Zaprto.	

Uprava si pridržuje pravico spremembe sporeda in zasedbe.

Priporoča se
stara, solidna
tvrđka

J. Maček

največja zaloga
oblek na
Aleksandrovi cesti
samo št. 12

OTHELLO.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare.
Prevel Oton Župančič.

Režiser: O. ŠEST.

Beneški dož	g. Lipah
Brabantio, senator	g. Skrbinšek
Prvi senator	g. Medven
Drugi senator	g. Sancin
Graziano, Brabantijev brat	g. Cesar
Lodovico, Brabantijev sorodnik	g. Drenovec
Othello, plemenit zamorec v beneški službi	g. Putjata
Cassio, njegov pobočnik	g. Kralj
Jago, njegov praporščak	g. Rogoz
Roderigo, beneški plemič	g. Gregorin
Montano, namestnik na Cipru	g. Peček
Desdemona, Brabantijeva hči, Othellova žena	ga Marija Vera
Emilija, Jagova žena	ga Juvanova
Bianca, Casijeva ljubica	gna M. Danilova
Glasnik	g. Terčič

Plemiči, vojaki, senatorji, godci.

Prvo dejanje se godi v Benetkah, naslednja na Cipru.

Glasbo zložil g. Balatka.

Po prvem in četrtem dejanju daljša pavza.

Salon za dame in gospode
EMIL NAVINŠEK
 šef vlasuljar slov. opere in drame v Ljubljani
 Izposojevalnica gledaliških lasulj in potrebščin

Specialna trgovina ženskega in moškega sukna
 Zaloga belega blaga
Josip Bedrač Aleksandrova c. 12

NJU.

Vsakdanja tragikomedija v desetih slikah. Spisal Osip Dimov.
Poslovenil M. Skrbinšek.

Režiser: B. PUTJATA.

Nju	ga Šetinska k. g.
Soproj	g. Putjata
On	g. Rogoz
Kostja	gna Smerkolj ml.
Marija	ga P. Juvanova
Oče	g. Lipah
Mati	ga Medvedova
Pomočnik	g. Medven
Prvi gospod	g. Sancin
Drugi gospod	g. Smerkolj
Dijak	g. Jan
Prva dama	gna V. Juvanova
Druga dama	gna Slavčeva
Hišna	gna Ješkova

1.) Evo pet metrov mojega življenja! 2.) Ozek trak pomladi se je pojavil nad zemljo. 3.) Pisma lahko ožive? 4.) Kakor da zaslutimo smrt. 5.) Bila si kot solnce. 6.) Mama, kje si? 7.) Je kaj višjega od smrti in ljubezni? 8.) Zvenela je kot roža. 9.) Mrličem je vse prav. 10.) Ona je tu . . . z nama . . . !

Svetlobna telesa posodila tvrdka „Vesta“.

V. BEŠTER ATELJE „**HELIOS**“
Oglejte si slike, Aleksandrova cesta 5

Priporočamo vsem rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO
izvrsten pridatek za kavo

TRI MASKE.

Drama v enem dejanju. Spisal Charles Méré. Poslovenil F. J.

Režiser: O. ŠEST.

Prati della Corba	g. Skrbinšek
Rdeči harlekin	g. Rogoz
Puščavnik	g. Terčič
Pavliha	g. Plut
Paolo della Corba	g. Gregorin
Mancecca	ga Wintrova
Viola Vescotelli	ga Juvanova

Godi se v korziški vasi na pustni torek l. 1820.

SMEŠNE PRECIJOZE.

Komedija v enem dejanju. Spisal Molière. Poslovenil F. J.

Režiser: g. PUTJATA.

La Grange	g. Sancin
Du Croisy	g. Bertok
Gorgibus, meščan	g. Cesar
Madelon, njegova hči	gna Juvanova
Cathos, njegova nečakinja	gna Slavčeva
Marotte, služkinja pri Gorgibusovih	gna Ježkova
Almanzor, lakaj	g. Pleničar
Marquis Mascarille	g. Putjata
Vicomte Jodelet	g. Medven
Prvi nosilec	g. Markič
Drugi nosilec	g. Kurent
Prvi godec	g. Kumar
Drugi godec	g. Jan

Več lakajev.

Godi se v Gorgibusovi hiši v Parizu. Čas: XVII. stoletje.

PRILJUDNI KOMISAR.

Komedija v enem dejanju. Spisal Georges Courteline. Poslovenil F. J.

Režiser: O. ŠEST.

Komisar	g. Peček
Floche	g. Šest
Brelot	g. Lipah
Gospod	g. Jerman
Stražnik Lagrenaille	g. Sancin
Stražnik Garrigou	g. Smerkolj
Punez	g. Danilo
Gospa Flocheva	ga Rakarjeva

Godi se v Parizu. Čas: sedanost.

Gostovanje baleta Narodnega gledališča v Zagrebu.

I.

LEPTIRI.

Muzika R. Schumanna. Balet u enem dejanju od M. Fekina.

Lica:

Margarita Froman	Paula Hudi
	Desi Namur
Max Froman	Tatjana Sidrova
	Olga Pastuhova

O D M O R.

II.

Divertissement.

- 1.) Ruski narodni ples Margarita in Maks Froman
- 2.) Chopin: Mazurka Valentin Froman
- 3.) Schubert: Moment musical Margarita Froman
- 4.) Bakalenikov: Kavkaški ples Maks Froman
- 5.) Delibe: Mazurka iz baleta „Copelia“ Paula Hudi in Valentin Froman
- 6.) Lijadov: Lutke Margarita in Maks Froman

O D M O R.

- 7.) Sarasate-Baranović: Španjolski ples Margarita in Maks Froman
- 8.) Verdi: Arabski ples iz „Aïde“ Desi Namur
- 9.) Gossec: Gavota Margarita Froman
- 10.) Bakalenikov: Tatarski ples Maks Froman
- 11.) Glazunov: Rapsodija Paula Hudi in Valentin Froman
- 12.) Baranović: Jugoslavenski ples Margarita in Maks Froman

Dirigira: kapelnik Matačić. Sodeluje orkester Nar. gledališča v Ljubljani.

AÏDA.

Opera v štirih dejanjih. Spisal Antonio Ghislanzoni.
Vglasbil G. Verdi.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Kralj egiptovski	g. Pugelj – Zupan
Amneris, njega hči	ga Borova – Rewiczewa – gna Sfligojeva
Aïda, sužnja etiopska	ga Lewandovska – gna Zikova
Radames, vodja egiptovske voj- ske	g. Sowilski – Šimenc
Ramfis, veliki svečenik	g. Betetto – Zathey
Amonasro, etiopski kralj in oče Aïde	g. Cvejić
Sel	g. Banovec – Mohorič
Svečenica	gna Mišič-Saxova
Svečeniki, svečenice, ministri, vodje, vojaki, sužnji in ujetniki etiopski, narod egiptovski.	

Dejanje se godi v Memfidi in Tebah za vladanje Faraona.

Novo dekoracije naslikal g. Skružny. Novo garderobo izdelala
gledališka krojačnica pod vodstvom ge Waldsteinove.

Plese naštudiral baletni mojster g. A. Trobiš.

Vsebina:

1. dejanje: Dvorana v kraljevi palači. Ramfis in Radames govorita o vojni; Radames upa, da postane vodja egiptovske vojske. Samo v tem slučaju lahko popelje ljubljeno Aïdo v domovino. V Radamesa je zaljubljena tudi Amneris. Kralj ga imenuje glavnim poveljnikom in Amneris mu izroči zastavo.

Sprememba: V templju. Veliki svečenik izroči Radamesu sveti meč in prosi boga za zmago.

2. dejanje: Amneris se v svojem stanovanju pripravlja za sprejem zmagovalne vojske. Ker pa slutí, da ga tudi Aïda ljubi, ji zapove, da mora pozabiti nanj in da se mora zmagovalne svečanosti udeležiti kot sužnja.

Sprememba: Radames se vrača kot zmagovalec. Med ujetniki je pripeljal seboj tudi kralja Amonasra, očeta Aïdinega. Kralj sicer na prošnjo Radamesovo sužnje osvobodi, le Aïde in njenega očeta ne. Radames naj poroči kraljevo hčerko Amneris.

3. dejanje: Na obali Nila. Amneris moli na predvečer poroke v Izinem templju. Radames je hotel z ljubljeno Aïdo zbežati iz Egipta, toda njegov načrt se izjalovi in veliki svečenik ga zapove zapreti.

4. dejanje: Kraljeva dvorana. Amneris še vedno ljubi Radamesa in ga skuša osvoboditi. On je ne ljubi, pusti rajši se živenga pokopati. Obupana Amneris preklinja sodnike.

Sprememba: V svetišču Vulkanovem umreča v objemu Radames in Aïda.

TRAVIATA.

Opera v treh dejanjih. Besedilo zložil po drami Dumasa „Dama s kamelijami“ F. M. Piave. Vglasbil G. Verdi.

Dirigent: A. NEFAT.

Režiser: V. SEVASTJANOV.

Violetta Valery	ga Vesel-Polla k. g.
Flora Bervoix	ga Matačičeva
Annina, služkinja Violette	ga Smolenskaja
Alfred Germont	g. Sowilski
Georg Germont, njegov oče	g. Popov
Gaston, Vicomte de Letorieres	g. Mohorič
Baron Douphol	g. Šubelj
Marquis Obigny	g. Pugelj
Doktor Grenvil	g. Debevec
Josip, sluga Violette	g. Perko
Sluga Flore	g. Bekš

Prijatelji Violette in Flore, matadori, picadori, ciganke, slugе Violette in Flore, maske itd.

Kraj: Pariz in okolica. — Čas: sedanjost.

Prva vprizoritev: 1853 v Benetkah.

Prvo dejanje: Na veselici pri Violetti. Alfred Germont obožuje Violetto in ji prizna svojo ljubezen. Zato mu dá Violetta kamelijo in ga povabi, naj pride zopet, ko bo ta kamelija ovenela. Tudi ona ljubi Alfreda in sklene svoje dosedanje življenje, ki je bilo do sedaj posvečeno veselju, dostojneje in lepše živeti.

Drugo dejanje: Violetta je opustila družbo in živi samo svoji ljubezni. Alfred naj uredi njene stvari v Parizu in naj vse proda. Ko je on odsoten, pride Alfredov oče k Violetti in jo roti, naj pusti Alfreda v miru, ker bi se sicer morala tudi Alfredova sestra odpovedati svoji ljubezenski sreči. Violetta prevzame nase to veliko žrtev in ko se Alfred vrne, se poslovil od njega. On je ne razume. Oče ga spominja na njegov domači kraj. Ko Violetta pove Alfredu, da bo šla kljub obljubi, ki mu jo je dala, zopet na veselico, je on ogorčen in odide.

Izpremema: Veselica pri Flori, kamor je prišla tudi Violetta. Alfred je v začetku ne mara videti, toda pozneje se vendar spozabi in jo pred vsemi gosti očitno razžali.

Tretje dejanje: Violetta je bolna na smrt. Živela bo še par ur in se poslavlja od sveta. Prihiti Alfred. Zvedel je resnico od svojega očeta, ki mu je tudi dovolil, poročiti se z Violetto. Toda on in oče najdeta Violetto v zadnjih smrtnih bojih in Alfred se komaj še spravi z umirajočo svojo predrago.

Ob 20 letnici opernega pevca g. H. Zatheya.

FAUST.

Opera v petih dejanjih, zložil Gounod. Besedilo po Goetheju napisala J. Barbier in M. Carre.

Dirigent: MATAČIĆ.

Režiser: BUČAR.

Faust	g. Sowilski
Mefisto	g. Zathey
Valentin	gg. Popov – dr. Rigo
Wagner.	g. Perko
Margareta.	gna Zikova
Siebel	gna Korenjakova
Marta	gna Ropasova

Dijaki, vojaki, meščani in meščanke.

Dobrovoljačka banka, d. d. v Zagrebu

podružnica **LJUBLJANA**

Telef. inter. št. 5 in 720

Dunajska cesta št. 31

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

MODNI SALON DAMSKIH KLOBUKOV

ANGELA PEKOLJ

ALEKSANDROVA CESTA 12

== se priporoča velecenjenim damam ==

GRIČAR & MEJAČZALOGA OBLEK
ZA DAME,
GOSPODE IN OTROKE

LJUBLJANA, ŠEJENBURGOVA ULICA 3

VOGAL
KNAPLJEVE ULICE

Madame Butterfly.

Opera v treh dejanjih. Besedilo po japonski tragediji napisala L. Illica in G. Giacosa. Vglasbil G. Puccini.

Dirigent: L. MATAČIĆ. Režiser: V. SEWASTIANOW.

Madame Butterfly (Cio-Cio-San)	gna Thalerjeva
Suzuki, njena služabnica	gna Rewiczewa
F. P. Pinkerton, častnik mornarice S. U. A.	g. Kovač
Kate Pinkerton	ga Smolenskaja
Sharpless, ameriški konzul v Nagasaki	g. Cvejčić
Goro	g. Mohorič
Princ Yamadori	g. Šubelj
Bonzo	g. Zupan
Yakuzidé	g. Bekš
Komisar	g. Pugelj
Uradnik	g. Drenovec
Mati Cio-Cio-Sane	ga Lumbarjeva
Sestrična Cio-Cio-Sane	gna Koreninova

Sorodniki, prijatelji in prijateljice Cio-Cio-Sane, sluge.

Godi se v mestu Nagasaki na Japonskem dandanes.

Zopet Puccini na našem odru. Priznajmo, vsi radi poslušamo njegovo glasbo, ki res osvaja srca poslušalcev. Veliki mojster, ki nas je v tekoči sezoni očaral s svojo Boheme, v prošli s Tosko, nas je znova posetil. Daleč nekje so njegove misli, daleč, kjer se dviguje krasni Nagasaki sredi krizantem in črešenj na divnem gričku v mali hišici.

Prelepa mala Butterfly pride, spremljana od prijateljic, pozdravit do spelega mornarskega častnika Pinkertona, ki se raduje s svojim prijateljem Sharplessom krasote narave in uživa nje čare. Mladí Amerikanec se v šali hoče ženiti na »devetstoindevetdeset let«, kot je japonski običaj, a iz te šale nastane resnica. Komisar nastopi in naznani navzočnim, da Cio-Cio-San in F. P. Pinkerton stopata v zakon, kar potrdira s svojeročnimi podpismi. Nato se praznuje svatba. A naenkrat se čuje iz dalje glas Bonza in sorodnikov male Butterfly, ki prihaja vedno bliže in preklinja nevernico. Vsi odidejo. Noč nastane. Iz pristana vstaja megla, lučke migljajo, vse je tiho, tu pa tam vzblesti zvezda. Prekleta, a srečna Butterfly išče v objemu svojega ženina pozabljenja in sreče.

Pinkerton odpotuje.

Mnogo časa mine. Butterfly živi zapuščena s svojo služkinjo Suzuki sredi cvetočega gaja v hišici na gričku v Nagasaki. Obljube Pinkertona so pozabljene, a ona mu ostane zvesta. Roko princa Yamadori odkloni. Nestrpna postaja. Tedaj ji Sharpless prinese pismo in ji pove, da Pinkerton prihaja. Čul se bo topov strel in ona bo srečna. Že ga zre pred svojimi očmi. V težkem pričakovanju ukaže Suzuki, naj natrga cvetlic, ki jih potem natosita po sobi, da jo omami njih duh, a svatbena halja, ki jo obleče, naj budi spomine na ono srečno noč.

Tako čakata ženski z otrokom Cio-Cio-Sanini v hišici vso dolgo noč. Kdaj pride zaželjeni?

Dani se. Zora vstaja. Vse oživlja. Butterfly še vedno čaka, odkod pride on, ljubljeni. Kaj bo rekel? Kako bo vesel, ko zagleda svoje dete?

Pa Pinkerton je že davno pozabil malo Japonko in se poročil z bogato miss Kate, ki izve o razmerju svojega moža in prosi malo Butterfly odpuščanja.

Tega ona ne prenese in si konča življenje.

Operni pevec Hugo Zathey.

(K dvajsetletnici.)

Naš priljubljeni član, operni pevec g. Hugo Zathey, praznuje te dni dvajsetletnico svojega gledališkega delovanja.

Hugo Zathey

Rojen je 1. 1880. v Krakovu; po absolvirani gimnaziji je bil vpisan na juridični fakulteti in je obenem končal konzervatorij v Krakovu. Dve leti je bil učenec glasovitega italijanskega profesorja Manzoni na Dunaju. Zathey izvira iz izredno muzikalne družine; njegov stric je bil čuveni tenor Bandrovski. Po dunajskih študijah

je bil angažovan v Černovicah na takkajšnjem nemškem gledališču. Komaj je tam podpisal pogodbo, dobi ponudbo od ravnatelja nemškega gledališča v Ljubljani. V Černovicah je ostal samo eno sezono, nato pa je pel v Lvovu, Lodzu, Stanislavu, kjer je bil dve leti profesor solopetja na glasbeni šoli. Potem je bil tri leta ravnatelj opere v Krakovu. Med vojno je deloval v Moravski Ostravi in Brnu.

Po prevratu l. 1918. pa je bil naš Zathej med prvimi, ki so prišli pomagat naši operi na noge. Od njenega zopetnega oživetja po sramotni dobi štiriletnega moratorija pa do danes je naš slavljeneč neumorno delavni član in ena prvih moči naše opere.

V Ljubljani je pel poleg Betetta v vseh večjih operah. Samo v „Prodani nevesti“ je pri nas nastopil 72 krat (v celem pa je v nji pel 142 krat).

Pel je v „Faustu“, „Hofmannovih pripovedkah“, „Veselih ženah winds.“, „Čarostrelcu“, „Tajnosti“, „Žonglerju“, „Manonu“, „Notre Dame“, „Stancu“, „Onjeginu“, „Aidi“, „Bohemi“, „Psoglavcih“, „Boris Godunovu“ itd.

Gospod Hugo Zathej ima zabeležene vse nastope svojega dvajsetletnega delovanja. Mnogo veselih in žalostnih ur je bilo vmes. Toda na žalostne je pozabil: on ve, da je otrok gledališča.

Vsi, ki ga poznajo, ga ljubijo in spoštujejo. V vseh gledaliških in izvengledaliških krogih uživa radi svoje poštene, odkrite možatosti in konciljantnega nastopa izvreden ugled in priljubljenost. In Hugo Zathej jo tudi zasluži.

Želimo našemu dragemu bratu Poljaku ob njegovi dvajsetletnici vse najbolje, posebno pa, da se med nami še dolgo dobro počuti!

O gospodu, ki je našel uro.

Spisal Georges Courteline.

Tramvajski voz, v katerem sem sedel, je dospel do postaje Place Blanche. Ko pogledam skozi okno, vidim, da preko trga stopica moj prijatelj Breloc. Zrl je tako togotno predse, da sem skočil z voza ter ga vprašal:

— Za božjo voljo, kaj se ti je pa zgodilo, Breloc? Držiš se, kakor da prihajaš z vislic!

Odgovoril mi je:

— Z vislic ravno ne; iz luknje pa skoroda.

Misleč, da je zakrivil kak zločin, sem skremžil obraz in široko odprl usta, da utešim s primernim krikom čuvstvo strahu, ki se me je polotilo. To je opazil moj prijatelj in me je prehitel:

— Motiš se, je dejal. Vtaknili bi me bili skoro v luknjo, ker sem našel ponoči na bulevarju Saint-Michel uro in sem bil tako prekleto neumen, da sem jo nesel danes zjutraj na policijski komisarijat. To ni šala, moj dragi! Še sedaj se tresem od jeze in groze. Sicer pa: spremi me par korakov, vse ti povem...

— Hudiča!

— Poslušaj torej in glej, da ti bo v prid. — Davi torej, točno ob devetih, sem šel na policijski komisarijat z ominožno uro — lepo

zlatu čebulo s platinastim monogramom — v žepu. Komisar je sedel za pisalno mizo in srebal mlečno kavo. Ne da bi mi voščil dobro jutro ali karsibodi, me je pogledal izpod čela ter mi rekel:

— Kaj hočete?

S prijaznim nasmehom človeka, ki je doprinesel dobro delo in pričakuje pohvale, sem mu odgovoril:

— Gospod policijski komisar, dovolite, da vam izročim uro, ki sem jo našel danes ponoči in ki . . .

Preden sem še končal, vstane komisar in reče:

— Uro ste našli?

V predsobi so igrali stražniki kvarte. Komisar zakriči nanje:

— He, zaprite vendar okno na ulico! Človek ne razume lastne besede!

Stal je in žvečil med zobmi razne kletvice, dokler ni bila njegova zapoved izvršena. Potem se je spustil v svoj naslanjač in mi v navidez mirnem tonu rekel:

— Izročite mi predmet!

— Storil sem, kakor je želel. Vzel je uro, jo ogledoval spredaj in zadaj, odpiral in zapiral pokrov, jo navijal in jo nazadnje celo povohal.

— Da, je dejal nato, to je ura, o tem ni dvoma.

— O, gotovo, sem si dovolil pripomniti.

Nato je odprl predal svoje mize, položil vanj uro in ga zaklenil. Jaz sem ga začuden gledal. Potem je dejal:

— In kje ste, prosim vas, našli ta predmet?

— Na križišču bulevarja Saint-Michel in ulice Monsieur le Prince.

— Na tleh, na trotoarju? vpraša komisar.

— Da, na trotoarju, mu odgovorim.

— Čudno, me zavrne zagonetni človek in poškili name z nezaupnim očesom; trotoar vendar ni mesto, kamor se polagajo ure!

— Dovolite, da pripomnim . . .

— Pustite pripombe, mi seže v besedo; jaz si domišljam, da poznam svoj poklic. Povejte mi rajši, kdo ste!

Povedal sem mu svoje ime.

— Kje stanujete?

— Place Blanche, številka 26, prvo nadstropje.

— Od česa živite?

Razodel sem mu, da imam dvanajst tisoč frankov letne rente.

— Ob katerem času ste uro našli?

— Ob treh zjutraj.

— Nič kasneje? pripomni ironično komisar.

— Ne, mu mirno odgovorim.

— Čestitam, pravi nato komisar; zdi se mi, da živite čudno življenje.

— Živim, kakor se mi poljubi, mu odgovorim.

— Mogoče, me zavrne komisar; toda jaz imam pravico, da vas vprašam, kaj vruga imate opraviti ob treh zjutraj na križišču bulevarja Saint-Michel in ulice Monsieur le Prince, vi, ki pravite, da stanujete na Place Blanche.

— Zakaj pravite, da pravim?
— Zato, ker pravite.
— Če pravim, bo tudi res.
— To bo treba šele ugotoviti. Zaenkrat vas prosim, da odgovarjate strogo v okviru vprašanj, ki vam jih moram postaviti v izvrševanju svoje službe. Vprašam vas torej, kaj ste počeli ob tako pozni nočni uri v okraju, kjer po lastni izpovedbi ne stanujete?

Obrazložil sem mu, kakor je bilo res, da sem prihajal od svoje prijateljice. Zabeležil si je mojo izpoved ter vprašal:

- Kaj dela vaša prijateljica?
- Moja prijateljica je omožena, sem mu priznal.
- S kom?
- Z nekim lekarnarjem.
- Njegovo ime?
- To vas ne briga, mu rečem vznemirjen.
- Ali z menoj govorite? me vpraša komisar.
- Menda.

Komisarjevo lice postane rdeče, potem vijolčasto.

— Oho, dečko moj, mi pravi; izpremenite svoj ton, sicer se pomeniva drugače!

Po kratkem molku je nadaljeval:

- Ali ste bili že kdaj kaznovani, Breloc?

To me je docela raztogotilo.

- In vi? ga vprašam.

Komisar skoči pokonci:

- Nesramnež! mi kriči v obraz.

- Tepec! zavpijem jaz.

Toda, zazdelo se mi je, da je prišla moja zadnja ura. Komisar se mi je bližal s penečimi ustmi in krvavim pogledom:

- Kaj ste rekli, je jecal, kaj ste rekli?

Hotel sem mu nekaj odgovoriti, toda ni mi dal časa.

— Človek, je rjovel, vi se hočete norčevati z menoj? Upirati se mi hočete, meni in postavi, ki jo zastopam? Ha, dobro ste naleteli! V luknjo vas spravim, čujete, v luknjo!

In pri tem je razbijal po svoji mizi, da so odskakovali papirji in leteli na vse strani:

— Ali vem, kdo ste? Ali vas poznam? Pravite, da se imenujete Breloc. Kaj jaz vem! Na Place Blanche stanujete, pravite. Kdo mi je porok, da je to res? In da imate dvanajst tisoč frankov rente, tudi trdite. Pokažite jih vendar, dvanajst tisoč frankov! Kje pa so?

Stal sem kakor od strele zadet.

— Tu nekaj ni v redu, je kričal. Če ure niste našli, kar je dvomljivo, je prav lahko mogoče, da ste je ukradli!

- Ukradel!

- Da, ukradli! Sicer pa: prepričajmo se!

Dva stražnika sta prihitela v sobo, zaradi vpitja.

- Preiščita tega človeka!

Človek, to sem bil jaz.

Minuto kasneje sem stal v Adamovi obleki pred komisarjem.

— Ha, vi se hočete šaliti z menoj? Vzdignita mu roko!

— In nogo! Potepuh! Da boste vedeli, kaj se pravi norčevati se z uradno osebo! . . .

V duhu je preživel še enkrat vso strahoto svoje zgodbe in ko mi jo je pripovedoval, ubogi prijatelj Breloc, je kričal, da so se začeli zbirati ljudje okrog naju:

— Ha, če najdem še kdaj uro, jo razbijem na kosce!

Jaz pa sem se smejal, da so mi tekle solze po licu, veseleč se, da sta jo zopet enkrat tako imenitno polomila stara sovražnika vseh poštenih ljudi: uprava in postava . . .

F. J.

Iz „Spominov S. Bernhardt“.

(Dalje.)

Bressant, najbolj čudovit in najbolj priljubljen igralec, je prišel k meni in rekel: „To stvar moramo urediti, draga gospodična, kajti kratke roke Nathalie segajo zelo daleč. Da vam povem naravnost, bili ste malo razvneti, toda to mi ugaja. In potem“, je pristavil ter pokazal na mojo sestro: „je mala zelo hude krvi in vendar tako lepa.“

Publika je pričela nejevoljna ploskati, kajti ta afera je napravila desetminutno pavzo. Morali smo na oder. Marie Royer me je poljubila in rekla: „Ti si moj razposajeni mali tovariš!“ Rose Baretta se je pririnila do mene in dejala: „Kako si se vendar upala kaj takega?! . . . Napram članici! . . .“

Sama pa si prav za prav nisem bila na jasnem, kaj da sem storila; toda moj instinkt mi je rekel, da bom vso stvar drago poplačala.

Dan nato sem prejela pismo od ravnateljstva, ki mi javlja, da se imam zglasiti pri njem radi afere, ki se tiče samo mene. Vso noč sem prejkotala, toda bolj radi razburjenja kot pa radi očitkov, ki sem si jih sama delala; najbolj pa me je razburjal nastop, ki se mi je obetal z mojo družino. Skrila sem pismo pred svojo mamo; kajti proglasila me je z dnem, ko sem šla h gledališču, za polnoletno. Zato sem prejemale svoja pisma brez njene kontrole. Prihajala in odhajala sem z doma brez njenega nadzorstva, kakor sem sama hotela.

Točno ob eni sem se javila pri ravnatelju.

Gospod Thierry je bil zelo hladen; nos se mu je pordečil, gledal je mrko kot še nikoli. Pridigoval mi je neverjetno dolgo, me grajal, češ, da mi manjka discipline in respekta, in končal je s tem, da mi je svetoval, prositi gospo Nathalie za odpuščanje.

„Poklical sem vas,“ je še pristavil. „Prosili boste v navzočnosti treh članic Comédie odpuščanja. In če bo gospa Nathalie pri volji, da vam odpusti, bo seja določila, ali naj vas kaznujemo ali pa vam engagement odpovemo.“

Trenutek sem molčala.

V duhu sem videla pred seboj svojo neutolažljivo mater, čula, kako se moj malomeščanski boter smeje in kako moja teta Faure triumfalno govori: „To je strašen otrok! . . .“ Videla sem, kako

moja ljuba mi Brabender sklepa roke in me s solzami v očeh prosi. Čula sem, kako drugače tako ponižna in krotka Guérard nahruli vsakogar, ki bi se predrznil dvomiti o moji bodočnosti.

„Torej, gospodična?“ je rekel gospod Thierry suhoparno.

Jaz pa sem ga nemo pogledala. Postal je nemiren in rekel: „Prosil bom gospo Nathalie, naj pride sem. In prosim vas, da se kar najhitreje odločite, ker mene čakajo važnejše stvari kot uravnavanje vaših neumnosti.“

„O ne, ni Vam treba klicati gospe Nathalie, ne bom je prosila odpuščanja. Izstopila bom iz Comédie in takoj se odrekam engagementu.“

Kot bi ga z vodo polil; njegova ostrom se je izpremenila v veliko sočutje s tem nepoboljšljivim in trdoglavim otrokom, ki je hotel iz golega samojublja uničiti svojo bodočnost. Postal je prijaznejši in dostojnejši in me prosil, naj sedem, kar se dotlej še ni zgodilo. Sedel je meni nasproti in mi zelo prijazno našteval vse dobrote Comédie, mi razlagal, kako nevarno bi bilo zame, zapustiti ta slavni zavod, v katerega sem imela čast, biti sprejeta, in mi našteval stotino drugih zelo pametnih vzrokov, ki naj bi me pripeljale k razumu. Začela sem se res že vdajati.

Ko pa je to opazil in dal poklicati gospo Nathalie, sem skočila kvišku kot zverina.

„Nikakor ne, ni je treba sem! Sicer jo oklofutam še enkrat!“

„No, če je pa stvar taka“, je rekel, „bom poklical vašo gospo mamo.“

„Moja mama radi takih stvari ne bo hodila sem.“

„Dobro, potem pojdem pa jaz k njej.“

„Brez pomena, gospod ravnatelj, kajti mama me je proglasila polnoletnim. Lahko živim po svoji glavi, če se mi tako poljubi. Jaz sama odgovarjam za vsa svoja dejanja.“

„Torej dobro, gospodična, poročal bom potemtakem v tem smislu.“

Vstal je in mi s tem povedal, da sva končala.

Šla sem domov in sklenila, da mami ne povem niti besedice o tem. Toda moja sestra, katero so spraševali, kje je dobila rano, je izblebetala vso stvar, seveda po svoje, in pri tem še pretiravala, kolikor je mogla, sirovost gospe Nathalie in mojo drznost.

Rose Baretta, ki me je obiskala, je povedala vsa solzna, da so mi odpovedali engagement. Vsa družina je bila razburjena in žalostna in ker so venomer govorili samo o tem, sem postala nervozna. Vse očitke, ki sem jih morala poslušati, sem energično zavračala, še bolj pa dobre svete. Šla sem v svojo sobo in se zaklenila.

IG. KLEINMAYR & FED. BAMBERG, dr. z o. z., LJUBLJANA.

Pravkar izšlo: Edmond Rostand: *Cyrano de Bergerac*. H rojska komedija v petih dejanjih. Postlovenil Oton Župančič. Cena 65 Din.

Franco ka književnost adnjih 50 let morada ne premore dela, ki bi bilo v svoji dovtipnosti, vznešenosti in sijaju besede tako tipično francosko, kakor je Rostandov „Cyrano“. Z duhom poet, z vnanjostjo nosata grdoba; srce polno ljubezni, usta preipevjoča od po meha nad seboj; lev, ki bi si moge priboriti svet in se ne upa dvigniti oči od žene, si jo ljubi evo vam junaka te čudov te komedije! „Cyrano de Bergerac“ je uvrščen v letošnji repertoar ljubljanskega Narodnega gledilča.

Dan nato sem šla — saj doma so me vsi postrani gledali — h gospe Guérard, kajti pri njej sem našla vedno tolažbe in poguma.

Par dni je minulo, ne da bi šla v gledališče. Končno so me nekega dne poklicali k bralni skušnji. Igrala naj bi se „Dolorès“ od Bouilheta. Prvič v življenju bi morala biti na bralni skušnji nove igre. Dati so mi hoteli prvo igro v novem komadu, to se pravi, igrati bi morala pri premieri. Vsa moja žalost je bila kakor oblak, ki je šel mimo.

Ko sem to povedala mami, je ta mislila čisto logično, da me ne mislijo odpustiti, niti zahtevati od mene, da prosim gospo Nathalie odpuščanja.

Grem v gledališče. In kako mi je utripalo srce, ko mi je gospod Davenne lastnoročno izročil vlogo Dolorés, naslovno vlogo te igre! Vedela sem, da je bila Favart, ki bi morala igrati to vlogo, radi tega vsa nesrečna. Kar norela sem samega veselja, toda vendar se me je pollaščal tajen nemir... V življenju sem imela vedno lahko predslutnjo o neprijetnostih, ki so mi grozile.

* * *

Pet dni sem že študirala vlogo. Nekega dne grem po stopnicah v gledališču in se kar naenkrat srečam tam z Nathalie, ki je sedela pod velikim Gérômovim portretom Rachele. Sama nisem vedela, ali naj grem mimo nje naprej. Zlobna gospa pa je to opazila in mi zasikala: „Kar pojdite mimo, gospodična, sem vam že odpustila, in sicer takole: vloge, katere se že tako veselite, ne boste igrali.“

Šla sem mimo nje, ne da bi ji kaj odgovorila, kajti slutila sem, da se bodo njene besede uresničile in bila sem čisto uničena.

(Dalje prihodnjič.)

RAZNO.

Noviteta v drami. Pripravlja se B. Shawova duhovita historična komedija «Cezar in Kleopatra» v režiji O. Šesta. V večjih vlogah nastopijo Nablocka, Rogozova, Putjata, Rogoz, Skrbinšek, Peček in dr. — V «Nju» gostuje priljubljena članica mariborskega gledališča gna. Šetinska v naslovni vlogi.

Židovska igralska družba J. Kessler je prispela iz Amerike v Pariz. kjer bo v «Champs-Élysées» igrala najlepše židovske komade. Družba je zaslovela po svetu najbolj z igrami «Očetovo srce» in «Lateiner».

Ubogi jubilent. Pred kratkim je priredilo brnsko gledališče simfonijski večer v proslavo Janačkove sedemdesetletnice. Gledališka uprava ga ni k predstavi niti povabila, niti mu ni poslala vstopnice. Jubilent se je na večer predstave prerival pri večerni blagajni, toda ni imel sreče, vstopnice so bile že razprodane. Kaj je hotel? Ni šel v gledališče in je doma proslavljal svoj sedemdesetletni jubilej.

Damska konfekcija in modni ateljé

TEODOR KUNC

MESTNI TRG 14

POD TRANČO 2

Pisarniške potrebščine ovojni, pisalni in
pisarniški papir
in trgovske knjige priporoča papirnica
IVAN BONAČ v Ljubljani, Šelenburgova ul.

Kavarna, slaščičarna in pekarna
JAKOB ZALAZNIK
Ljubljana, Stari trg št. 21

TRGOVSKA BANKA, D. D.
LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 1
IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKOLANTNEJE

„Orient“, družba z o. z., Ljubljana
Tovarna oljnatih barv, steklarskega kleja, lakov in
firneža – Zaloga pleskarskih in slikarskih potrebščin

SREČKO POVŠE
uglaševalec klavirjev v operi in pri privatnih strankah
Ljubljana, Tržaška cesta 43

Modna krojačnica za gospode in dame
J. Sušnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

„Adrija“

mednarodna transportna in komisijaska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 31 – Maribor, Rakov, Jesenice
Naslov za brzojavke: „Adrijasped“ – Tekoči račun: Zadržna gospodarske
banka – Interni bančnik telefon št. 731

Mednarodni transporti – Prevoz vaskovratne robe – Vekladščanje robe
– Komisija – Carinsko posredništvo – Transportno osiguranje –
Zbirni promet na vse strani – Prekomorski transporti – Zastopništvo
in zveze v vseh večjih trgovskih centrih tuzemstva in inozemstva

Založna knjigarna
Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg družba
z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16

CLA
MOR

A SINKOVIC
NASI K SOSS
LJUBLJANA * MESTNI TRG * 10

MODNA * TRGOVINA *
ZA * DAME * IN * GOSPODE *

Urejuje Fran Lipah. — Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Cena 4 Din./